

AESK – 304

III Semester B.B.A./B.B.A.(AM)/B.H.M./B.V.A.(A&M)/B.A.S.L.

Examination, February/March 2024

(NEP) (Freshers and Repeaters)

LANGUAGE SANSKRIT

Paper – III : Balakanda of Champuramayana

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

2) Answer Question No. I in **Sanskrit** only.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select the correct answer.

1) चम्पूरामायणम् कस्य काव्यम् ?

अ) भोजस्य आ) माघस्य इ) कालिदासस्य ई) व्यासस्य

2) रामायणस्य गयकौ कौ ?

अ) रामलक्ष्मणौ आ) इन्द्रावरुणौ इ) कुशलवौ ई) खरदूषणौ

3) अरविन्द लोचनः कः ?

अ) ब्रह्मा आ) विष्णुः इ) शिवः ई) इन्द्रः

4) लक्ष्मणस्य माता का ?

अ) कौसल्या आ) कैकेयी इ) सुमित्रा ई) अदितिः

5) गाधिनन्दनः कः ?

अ) वसिष्ठः आ) विश्वामित्रः इ) अत्रिः ई) भरद्वाजः

6) दशरथस्य मन्त्री कः ?

अ) सुमन्त्रः आ) सुमतिः इ) सुदर्शनः ई) सुमित्रः

P.T.O.

7) गङ्गाजलं कस्य यत्नैः लब्धम् ?

अ) भगीरथस्य आ) भरतस्य इ) दुष्यन्तस्य ई) ईश्वरस्य

8) रजनीचर राजधानी का ?

अ) अयोध्या आ) काञ्ची इ) लङ्का ई) बिशाला

9) प्राजापत्य : दशरथाय कं प्रायच्छत् ?

अ) अन्नं आ) क्षीरं इ) पायसं ई) धनं

10) वाल्मीकिः व्याधेनानुविद्ध किमपश्यत् ?

अ) सारसं आ) क्रौञ्चं इ) काकं ई) हंसं

II. एकमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

(1×10=10)

ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any one**.

1) रामायण महाकाव्य रचनाया सन्दर्भं विशदयत।

ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the context of the composition of Ramayana Mahakavya.

2) भोजस्य देश, काल, कृतीन् अधिकृत्य लिखत।

ಭೋಜರಾಜನ ದೇಶ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the place, time and works of Bhoja.

III. ದ್ವಯೋಃ ಲಘುಟಿಪ್ಪಣಿಂ ಲಿಖತ।

(2×5=10)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

1) चम्पू काव्य

2) रावणः

3) विश्वामित्रः

4) विष्णुस्तुतिः

IV. ದ್ವಯೋಃ ಶ್ಲೋಕಯೋಃ ಅನುವಾದಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿವೃಣುತ।

(2×5=10)

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** shlokas.

1) ವಾಚಂ ನಿಶಮ್ಯ ಭಗವಾನ್ ಸತು ನಾರದಸ್ಯ
ಪ್ರಾಚೇತಸಃ ಪ್ರವಚಸಾಂ ಪ್ರಥಮಃ ಕವೀನಾಮ್।
ಮಾಧ್ಯಂದಿನಾಯ ನಿಯಮಾಯ ಮಹಾರ್ಷಿಃ ಸೇವ್ಯಾಂ
ಪುण्याಮವಾಪ ತಮಸಾಂ ತಮಸಾಂ ನಿಹನ್ತ್ರಿಮ್॥

2) ಅಮ್ಭೋಜ ಸಂಭವಮಮುಂ ಬಹುಭಿಃ ಸ್ತಪೋಭಿಃ
ಆರಾಧಯನ್ವರಮವಾಯ ಪರೈರ್ದುರಗಮ್।
ತಸ್ಮಾದಶೇಷ ಭುವನಂ ನಿಜಶಾಸನಸ್ಯ
ಲಕ್ಷೀಕರೋತಿ ರಜನೀಚರಚಕ್ರವರ್ತೀ॥

3) ಉಪಾಗತೌ ಮಿಲಿತಪರಸ್ಪರೋಪಮೌ
ಬಹುಶ್ರುತೌ ಶ್ರುತಿಮಧುರಸ್ವರಾನ್ವಿತೌ।
ವಿಚಕ್ಷಣೌ ವಿವಿಧನರೇಂದ್ರ ಲಕ್ಷಣೌ
ಕುಶೀಲವೌ ಕುಶಲವನಾಮಧಾರಿಣೌ॥

4) ಅಥ ರಾಮಾಭಿಥಾನೇನ ಸುರಭಯನ್ ಗಿರಃ।
ಅಲಂಚಕಾರ ಕಾರುಣ್ಯಾದ್ರಥೂಣಾಮನ್ವಯಂ ಹರಿಃ॥

V. ತ್ರಯಾಣಾಂ ವಾಕ್ಯಾನಾಂ ಸಂದರ್ಭಂ ವಿವೃಣುತ।

(3×4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any three** of the following.

- 1) ಚಂಪುಪ್ರಬಂಧ ರಚನಾಂ ರಸನಾ ಮದೀಯಾ।
- 2) ತಾನಂತರೇಣ ನಿಯತೇತ್ ಕ್ವನು ಮತ್ಪ್ರಣಾಮಃ।
- 3) ಸ್ವಯಮಕುರುತಾಂ ಪೂರ್ಣಕಾಮಾಂ ಸುಮಿತ್ರಾಮ್।
- 4) ಅವಿಭೂತಮಭೂತಪೂರ್ವಮಪರಂ ಯತ್ಕಿಂಚಿದೇಕಂ ಮಹಃ।
- 5) ತೇನ ವಯಂ ಪರಾಧೀನಾ ಇವ ಭವಾಮ್।

VI. गद्य भागम् अनुवदत।

(1×8=8)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the prose passage.

अथास्मिन् अनपत्यतया दूयमानमानसे पुत्रार्थं
 क्रतुमश्वमेधं विधातुं मन्त्रिभिः समं मान्त्र्यमाणे
 दशरथे सुमन्त्रः पृहृष्टमनाः महर्षेरङ्गदेश
 अवग्रहनिग्रह औण्डस्य विभाण्डकसूनोरवश्यम्
 ऋष्यशृङ्गस्य प्रसादात्प्रभवो भविता कुमाराणमिति
 सनत्कुमारोदीरितं पुरावृत्तमस्मै दशरथाय कथयामास।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

इति प्रणभ्योत्थितानेतान् स्तुतिरवमुखरित हरिन्
 मुखान् हरिहयप्रमुखान् अखिलानरुणारुण
 तामरस विलासचोरैः लोचन मरीचिसंतानैरानन्दयन्
 अरविन्दलोचनः स्फुटमभाषत। एवं भगवतः
 कुशलानुयोग पुरः सरीममृतरससारसरसां सरस्वतीभाकर्ण्य
 संपूर्णमनोरथानां सुमनसां संसत्पुंसे परस्मै विज्ञापायामास।